

Maradjon tovább így?
Népemnek — fajtámnak
Ezeréves Hona?

(Vitézek stb. mind közbevágnak):

„Nem! Nem! Soha!

Hisszük: — ezt ígéred:

Nekünk. — Szűz Mária!

Szent István:

Igen, így van így lesz...

Ezt az árva népet. —

Mely ugy tisztel Téged:

Ezer cselvetéssel...

Armány általfoná;

S elvesztette díszét

A Te Kerted ma már...

Hét tör furja által

Minden magyar szívét

(lehajtja fejét Szent István)

S kétségek tövise

Hinti be: nyughelyét. —

Rabságban singlődnék...

Könnyes: éjjük... napjuk...

De a hitvesztésre

Nem nyitják ki szívük —

Nem nyílnak meg ajkuk...

(Zene: (énekkar) Bús magyarok imádkoznak, Égi atyánk Hozzád... stb. verse.)

Szent István — folytatja:

Szűz Nagyszűz!

Vedd föl kezeidbe

Szívem bús fohászat!

S szánjad meg az árvák

S özvegyek országát! —

Szüntesd meg a Kárpát

Szívem, lelkem tépő

Szörnyű zokogását...

A Négyfolyó árva.

Országvesztett gyászát...

(Zene: Himnusz 1. és 2. sora)

Szent István (folytatja):

Kilencszáz Esztendő

Szent Magyar Ünnepe:

Ragyogjon fel újra

Benned bizó remény
Minden magyar szemén...

Légyen Tied minden

Igaz gyermekemnek:

Tiszta magyar lelke!

Legyen újra szabad!

Újra szép virágos

Szűz Mária kertje!

S az égig lobogjon

Minden magyar szóban:

Neked adott Honom

Tiszta honszerelme!

(Halk, csendes zene: Salve Regina.)

Szűz Mária:

Szent István — Gizella,

Imre és hű Gellért:

Atéztem mindig

Szívetek keservét. —

Szent István! Szent király!

Amíg a magyar nép

Bizva bizik benned —

S tisztelettel őrzi

Szívében az ősi

Szent István szellemet

Amig Koronája —

S rajt: a Kereszt fennáll:

Semmivé — Országá, —

És a Nemzet: nem vál!

Szentelt Királyságtok:

Gyönyörű Országá

Hitnek, — becsületnek —

Örök boldogságnak:

Egyetlen forrása!

Áradjon reátok

Az Égek áldása! —

(Trombitahang: „Tisztelegj“

Himnusz — Zene: Énekkar: Eu-

charisztikus Himnusz. — Éne-

keljenek az összes jelenlevők.)

Megjegyzés: A szentek ruháját az ő képükről kell lemintázni. A színpad külső keretét a nézőtér felől: cimer, nemzeti és pápazászló, cserlombok stb. díszítik.

M E S E D É L U T Á N

Az állatok és növények szeretetéről

Bence bácsi méhese

Bence bácsi a szeghalmi magyar gyerekeket tanitgatta az. ábécére, egyszeregyre, földrajzra, történetre s az egyéb hasznos tudnivalókra. A Nagy-utcában volt a nyolcablakos, földszintes iskola, hová hatvan-hetven gyerek is járt naponta s leste Bence tanító ur szájáról a csörgedező tudományt.

Ott ült a gyerekek közt három kis Bence-csemete is, Pali, Jóska és Dani, a tanító ur három eleveneszü fiacskája. Pali az ötödik, Jóska a harmadik, Dani még az első elemi iskola tudnivalóit tanulgatta. És mi türes-tagadás: mindenki elismerte, még Tatár János tisztelendő ur is, hogy nem igen akadt a nagy iskolában jobb tanuló egy se a három Bence-gyermeknél.

— Hová viszi az ősszel Palit, tanító ur? — Tatár János tisztelendő ur kérdezte ezt az öreg Bence bácsitól a templomban, mikor a falusi vizsgát, az egzámént befejezték.

— Nem tudom még, tisztelendő ur.

— Diáknak kell adni Szarvasra. Az ilyen borotvaeszü gyerek diáknak való.

— Ha volna rá pénzem: nem is gondolkoznám én, tisztelendő ur. De miből fizetem a tandíjat, miből veszem a könyveket, miből küldöm a kvártélyra és a kosztra a pénzt?

— Bizony, a kis fizetésből erre nem igen telik, Bence bácsi, tudom... Én is szegényember vagyok, de itt van ez a kis bankó, talán kitelik belőle a könyvek ára Palkónak...

— Köszönöm, most még nem fogadhatom el, tisztelendő ur. Ha a többi pénzt megszerzik a méhecskéim, akkor azért a bankóért elküldöm majd Pali fiamat.

— Jól van, kedves tanító ur... Hát már bízik a méheiben?

— Az idén már bizom; most már három éves a méhesem; husz család dolgozik szorgalmasan; májusban sok volt az akácvirág; talán lesz bőven eladó mézem is...

— Szerencsét hozzá, Bence bácsi!

A tisztelendő ur befordult a parókiára, Bence tanító meg sietett haza a Nagy-utcába; otthon megcirógatta két kis lányát, Idácskát és Etuskát, megcsókolta a feleségét, a jó tanítónénit s boldogan ujságolta:

— Jól feleltek a gyerekek; legkivált ez a mi Palink. El is viszem Szarvasra diáknak, ha nem hagynak cserben méhecskéim.

S már ballagott is le az udvaron át a nagy kertbe, mely lábbal egészen a Kis-utcába nyult. Pipájából bodor füstöt eregetett.

A méhesben husz méhkas körül rajzottak, zümmögtek, szorgalmaskodtak a kis méhek. Bizonyosan megismerték ápolójukat, gondozó

gazdájukat, a jó Bence bácsit, mert egyszerre körülvették szép fejét s teli muzsikálták a fülét biztató dallal:

— Züm-züm! — sok mézet hordunk.

— Züm-züm! — édes mézet hordunk.

— Züm-züm! — tiszta mézet hordunk.

— Jól van, no, kis betyárok, dologra! — biztatta őket a tanító.

Megértették bizonyosan ezt is az okos méhecskék, mert szerte-röppentek virágról-virágra, s amelyik már megrakodott gazdag virághimpórral, iparkodott be a kasba, hogy szaporítsa az édes, tiszta mézet.

Bence bácsi be-benézett egy-egy kasba s boldogan motyogta bajusza alá:

— Nemsokára pergethetjük már az akácmézet. Ne félj, no, Palkó. Lesz elég méz. Eladjuk a nyári vásárban; úgy látom, jut tandíjra is, könyvre is, kosztra és kvártélyra is.

Készültek is aztán napokon át Bencéék az akácméz pergetéséhez.

Egy-két nap alafit már befejezik a munkát a méhek és pereghet az illatos, édes akácméz, a ragyogó bödönökbe.

Boldogan hajtotta éji pihenőre fejét a Bence-familia. Palkó bizonyosan arról álmodott, hogy pereg-pereg az akácméz és suhan-suhan egy-egy bankó az édesapja erszényébe. Megy már ő Szarvasra. Ő lesz ott a legjelesebb diák.

Odakint még sötét viharfellegek csatáztak az égen. Süvítő szél hajtogatta a fákat. Recsegett-ropogott a falusi házak nádas teteje; leletört egy-két fa ága ijesztő roppanással. Itéleti idő pusztított Szeghalom felett.

A Bence-gyerekek édesdeden aludtak. De édesapjuk felébradt. Rémtől loholással szaladt ki az udvarra s onnan le a kertbe. Egy méhkas már a földön hentergett.

Bence tanító remegő szeretettel szorította magához a kast, felállította, aztán a ruhaszáritó kötéllel erősen összekötözte a husz kast és kikötötte a nagy almafához.

Igy nem birt vele a süvítő szél. Ó, ha fel nem ébred Bence tanító, mit csinált volna itt a fergeteg, Istenem?

A megijedt ember el nem mozdult reggelig a méhestől. Hajnal volt már, mikor kidühöngte magát a vihar.

De másnap pergették is az illatos akácmézet. Bő volt a termés, az aratás; egyik nagy üveg a másik után csordult tele édes, tiszta, lágyfehér mézzel.

A nyári vásáron aztán száz kilogrammnál is többet adott el Bence bácsi belőle. Egymás után suhogott egy-egy bankó a bugyellárisba. Mehet Palkó a szarvasi gimnáziumba az őszön.

Augusztus végén még Tatár János tisztelendő urhoz kopogtatott be a diáknak induló Bence Pali. A tisztelendő ur szeretettel fogadta:

— Mi újság, Palkó?

— Azt izeni édesapám, hogy szorgalmasak voltak a méhek...

— Tudom, mit jelent az izenet, fiam. Itt van a bankó! Mondd!

meg édesapádnakl, azért adtam a nagyobbbat, mert jó volt a termés. Hanem aztán jeles bizonyítvánnyal jöjj haza Szarvasról, Palkó!

És nemcsak a méhek voltak szorgalmasak, hanem Palkó is.

Nem hiába volt olyan szép méhese édesapjának. Megtanulta ott a fáradhatatlan munka édes szeretetét. Ugy szállt ő a tudomány szomjúságával a könyvek fekete betűs lapjaira, mint a fürge zümmögő méhek virágról-virágra. S úgy gyűjtötte össze maga és édesapja öröme az ismereteket, a tudást a szarvasi iskolában, mint otthon a méhek a mézet a gyönyörű méhésben.

Nem hiába mondogatta az öreg bence bácsi a gyerekeknek:

— Olyan igyekvők, dolgozók és szorgalmasok legyetek, mint a méhek.

És derék ember vált Palkó fiából.

Gyökössy Endre.

Az őzike

*Közel az erdők aljában,
Fényes, uri palotában
Élt egy szelid őzike.
Kiskorától ott nevelték,
Simogatták, dédelgették,
S nagyra nőtt a kicsike.*

*Ki-kisétált a közelbe,
A füvecskét ott legelte,
Nagyon ízlett az neki.
Elbarangolt, de estére
Gazdájához visszatérve,
Szállását meg nem veti.*

*Izlett a hegy gyöngye füve,
Tetszett a fenyves sűrűje
S maga a hűs levegő.
Addig járta: megszerette,
Az erdőt nyakába vette,
S nem tért vissza többet ő.*

*Ha beszélni tudott volna,
Bizvást feltehetni róla,
Hogy szó nélkül nem szökik.
Egy este magába szállva,
Az ablak alatt megállva,
Igy szólt volna tán nekik:*

*Köszönöm jószívűségtek!
Ez a szép ház a tiétek.
— Az én hazám a vadon.
Odacsábít a természet,
Itthagynom a puha fészket,
Ott élhetek szabadon!*

Lévay József.